

[Socialministeren]

Statsborgere fra Storbritannien, Forbundsrepublikken Tyskland og Frankrig, der ikke omfattes af EF-bestemmelserne, er omfattet af bilaterale socialforsikringsoverenskomster mellem Danmark og de pågældende lande. De pågældende kan opnå invalidepension på visse betingelser, som er fastsat i overenskomsterne.

Statsborgere fra de *nordiske lande* er efter den nordiske overenskomst om social tryghed berettiget til dansk invalidepension efter mindst 1 års bopæl i Danmark umiddelbart før ansøgningens indgivelse, forudsat at den pågældende i denne periode har haft normal arbejdsevne. Er denne betingelse ikke opfyldt, kræves ophold i Danmark i 3 år umiddelbart før ansøgningens indgivelse som betingelse for ligestilling med danske statsborgere.

Efter socialforsikringsoverenskomsten mellem Danmark og Schweiz er statsborgere fra *Schweiz* på tilsvarende måde berettiget til ligestilling med danske statsborgere efter mindst 1 års bopæl i Danmark umiddelbart før ansøgningens indgivelse, forudsat pågældende i denne periode har haft normal arbejdsevne. Er denne betingelse ikke opfyldt, kræves ophold i Danmark i 5 år umiddelbart før ansøgningens indgivelse.

Der er nylig indgået bilaterale overenskomster om social sikring mellem Danmark og *Tyrkiet* og Danmark og *Jugoslavien*. Efter disse overenskomster er statsborgere fra disse lande berettiget til ligestilling med danske statsborgere i relation til retten til invalidepension, når den pågældende har været arbejdstager i Danmark i mindst 1 år og har haft mindst 1 års bopæl i Danmark umiddelbart før ansøgningens indgivelse, forudsat at den pågældende i sidstnævnte periode i mindst 1 år har haft normal arbejdsevne, og at uarbejdsdygtigheden med påfølgende invaliditet er indtrådt under bopælen i Danmark.

Andre end arbejdstagere fra Tyrkiet og Jugoslavien har en tilsvarende ret, når den pågældende sammenlagt har haft mindst 5 års bopæl i Danmark.

Overenskomsterne med Tyrkiet og Jugoslavien er endnu ikke ratificeret og dermed endnu ikke trådt i kraft. Overenskomsterne forventes ratificeret i meget nær fremtid.

Herudover forestår der forhandlinger om bilaterale overenskomster om social sikring

mellem Danmark og bl. a. *Spanien* og *Grækenland*.

Endelig kan nævnes, at statsborgere fra lande, der har tiltrådt den midlertidige europæiske overenskomst af 1953 om social tryghed med hensyn til alderdom og nedsat erhvervsevne samt for efterlevende, har ret til ligestilling med danske statsborgere i relation til retten til invalidepension efter mindst 15 års bopæl i Danmark, heraf mindst 5 år umiddelbart før ansøgningens indgivelse, og forudsat, at den sygdom, der er årsag til invaliditeten, først er indtrådt (lægeligt konstateret), efter at pågældende har taget fast bopæl i Danmark.

Under hensyn til den bedre retsstilling, der gælder efter andre overenskomster, har den midlertidige europæiske overenskomst for Danmarks vedkommende i øjeblikket kun betydning for statsborgere fra *Cypern*, (*Tyrkiet*) og *Grækenland*.

Som det fremgår af det foranstående, sker der stadig udvidelser i kredsen af udlændinge, som bliver ligestillet med danske statsborgere i relation til ret til invalidepension.

Jeg finder imidlertid ikke grundlag for fuldstændigt at ophæve invalidepensionslovens krav om dansk indfødsret som betingelse for ret til pension. En sådan ændring ville nemlig indebære, at alle udlændinge efter bopæl i Danmark i 1 år ville kunne opnå ret til invalidepension, og det kan næppe anses for rimeligt at pålægge det danske samfund en sådan byrde.

Derimod er jeg opmærksom på, at der fortsat vil være en del udlændinge – og herunder navnlig de gæstearbejdere, hr. Tyroll omtaler i sit spørgsmål – som har en sådan tilknytning til Danmark, at der bør gives dem ret til invalidepension på lige fod med danske statsborgere.

Selv om problemerne løses for nogle grupper ved overenskomster med de pågældende hjemlande, vil der kunne være grupper, der falder udenfor. Jeg har derfor allerede i foråret 1977 anmodet pensionsreformarbejdsgruppen om at foretage en gennemgang af pensionslovenes bestemmelser om indfødsret, bopæl og optjening bl. a. i lyset af disse problemer. Spørgsmålet vil derfor blive taget op på ny, når arbejdsgruppens rapport om disse spørgsmål foreligger.